

Sygn. akt I NSW 7/22

POSTANOWIENIE

składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego

Dnia 27 października 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Joanna Lemańska (przewodniczący)
SSN Leszek Bosek
SSN Paweł Czubik
SSN Tomasz Demendecki (sprawozdawca)
SSN Elżbieta Karska
SSN Aleksander Stępkowski
SSN Grzegorz Żmij

w sprawie ze skargi partii politycznej Kongres Nowej Prawicy na uchwałę Państwowej Komisji Wyborczej Nr 63/2022 z 1 sierpnia 2022 r. w przedmiocie odrzucenia sprawozdania partii politycznej Kongres Nowej Prawicy o źródłach pozyskania środków finansowych w 2020 r. po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych 27 października 2022 r.

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Uchwałą nr 63/2022 z 1 sierpnia 2022 r. (dalej: uchwała) Państwowa Komisja Wyborcza postanowiła odrzucić sprawozdanie partii politycznej Kongres Nowej Prawicy o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2020 r. Uchwała została doręczona partii w dniu 12 sierpnia 2022 r.

S. Ż. - prezes partii politycznej Kongres Nowej Prawicy, wniósł skargę na wskazaną uchwałę Państwowej Komisji Wyborczej. Skarga została nadana w placówce oddawczej operatora pocztowego 19 sierpnia 2022 r.

Pismem z dnia 12 września 2022 r. Państwowa Komisja Wyborcza podtrzymała swoje stanowisko zawarte w sentencji i w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały oraz wniosła o oddalenie skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga na uchwałę Państwowej Komisji Wyborczej podlega odrzuceniu jako wniesiona przez nieuprawnioną do tego osobę.

Zgodnie z art. 34b ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (t.j. Dz.U. z 2022, poz. 372 ze zm.; dalej: ustawa o partiach politycznych) w przypadku odrzucenia informacji przez Państwową Komisję Wyborczą, partia polityczna ma prawo, w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia o odrzuceniu informacji, wnieść do Sądu Najwyższego skargę na postanowienie Państwowej Komisji Wyborczej w przedmiocie odrzucenia informacji (§ 1). Do rozpatrzenia skargi stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym (§ 2). W świetle powyższego należy stwierdzić, że skarga powinna spełniać wymogi formalne określone dla pisma procesowego, a przy jej wniesieniu obowiązuje tzw. przymus adwokacko-radcowski, zgodnie bowiem z art. 87¹ k.p.c. w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych (zob. M. Dębska, *Ustawa o partiach politycznych. Komentarz*, Warszawa 2013).

W ustawie o partiach politycznych nie skonkretyzowano, komu przysługuje legitymacja czynna do zaskarżenia uchwały Państwowej Komisji Wyborczej w sprawie sprawozdania partii politycznej o źródłach pozyskania środków finansowych. Nadmienić należy, że uczyniono to natomiast m.in. w odniesieniu do zaskarżenia postanowienia Państwowej Komisji Wyborczej o odmowie przyjęcia zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (t.j. Dz.U. z 2022, poz. 1277 ze zm.), które - zgodnie z art. 300 § 1 k.w. - przysługuje wyłącznie pełnomocnikowi wyborczemu. Z brzmienia art.

34 b ustawy o partiach politycznych wynika, że postępowanie wywołane skargą toczy się w trybie postępowania nieprocesowego, dlatego Sąd Najwyższy ma możliwość zastosowania odpowiednio w sprawach nieuregulowanych w tej ustawie, przepisów Kodeksu postępowania cywilnego w zakresie, który nie wypacza celów tego szczególnego unormowania. Należy przyjąć zatem, że legitymacja o której mowa powyżej, przysługuje partii politycznej jako stronie postępowania na zasadach ogólnych (art. 398¹ § 1 k.p.c.), w konsekwencji czego, stosownie do art. 87¹ § 1 k.p.c., do wniesienia tej skargi należy uznać za obligatoryjne zastosowanie tzw. przymusu adwokacko-radcowskiego.

Wobec powyższego, Sąd Najwyższy uznaje za niedopuszczalne wniesienie skargi na uchwałę Państwowej Komisji Wyborczej o odrzuceniu sprawozdania partii politycznej o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego, przez prezesa partii politycznej, o ile podmiot ten nie spełnia wymogów określonych w art. 87¹ § 2 k.p.c.

Zgodnie z regulacją kodeksową, pełnomocnikiem procesowym może być tylko taka osoba, która została wymieniona w art. 87 k.p.c. Tymczasem z treści skargi nie wynika, by skarżący był osobą wymienioną w art. 87 k.p.c., której partia polityczna może udzielić pełnomocnictwa procesowego. Ponadto, stosownie do art. 89 § 1 k.p.c., konieczne jest przedstawienie przy pierwszej czynności pełnomocnika, stosownego dokumentu z podpisem mocodawcy lub jego uwierzytelnionego odpisu. Dokumentu spełniającego wymogi wynikające z art. 87 k.p.c. oraz art. 89 § 1 k.p.c. skarżący nie dołączył.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł o odrzuceniu skargi na podstawie art. 34 b ustawy o partiach politycznych w zw. z art. 87¹ k.p.c. w zw. z art. 398¹ § 1 k.p.c.

Od postanowienia i uzasadnienia zdanie odrębne złożył SSN Leszek Bosek.

[as]